

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

AYAKKABI VE SARACİYE TEKNOLOJİSİ

ÇOCUK SANDALET MODELİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılan değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1.....	3
1. STANDART FORM HAZIRLAMA	3
1.1. Çocuk Sandaleti	3
1.1.1. Tanımı	3
1.1.2. Çeşitleri	3
1.2. Montaj payları.....	4
1.3 Model Yapma Tekniği.....	4
1.3.1 Kalıp Üzerinde Model	4
1.3.2. Model Çizimi	4
1.3.3. Model Parçalarının Kartona Yapıştırılması	6
UYGULAMA FAALİYETİ.....	8
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	9
ÖĞRENME FAALİYETİ-2.....	11
2. YÜZ İSTAMPALARI.....	11
2.1. Yüz İstampaları.....	11
2.1.1 Ön Bant (Üst).....	11
2.1.2. Ön Bant(Alt)	12
2.1.3. Arka Bant.....	13
2.1.4. Bilek Bandı	14
2.1.5. Petlik	14
2.1.6. Pet İstampası.....	15
UYGULAMA FAALİYETİ.....	16
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	18
ÖĞRENME FAALİYETİ-3.....	20
3. ASTAR İSTAMPALARI	20
3.1. Astar İstampaları.....	20
3.1.1. Yüz Astarı (Üst).....	20
3.1.2. Yüz Astarı (Alt)	21
3.1.3. Atkı Astarları	21
3.1.4. Arka İstampası	22
UYGULAMA FAALİYETİ.....	24
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	25
ÖĞRENME FAALİYETİ-4.....	27
4. TABAN ELEMANLARI İSTAMPALARI	27
4.1. İç Taban İstampası	28
4.2. Bütün Şilte İstampası	28
UYGULAMA FAALİYETİ.....	30
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	31
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	33
CEVAP ANAHTARI.....	34
ÖNERİLEN KAYNAKLAR.....	35
KAYNAKÇA	36

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD305
ALAN	Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi
DAL/MESLEK	Ayakkabı Modelistliği
MODÜLÜN ADI	Çocuk Sandalet Modeli
MODÜLÜN TANIMI	Çocuk sandalet modeli ıstampası hazırlama ile ilgili temel bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Çocuk sandalet modeli çıkarmak.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında tekniğe uygun, çocuk sandalet modeli çıkarabileceksiniz. Amaçlar 1. Çocuk Sandalet modeli standart formunu yapabilecek, 2. Yüz ıstampalarını çıkarabilecek, 3. Astar ıstampalarını çıkarabilecek, 4. Taban elemanları ıstampalarını çıkarabilecektir.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Atölye ortamı Donanım: Kalıp, çelik cetvel, mezura, model bandı, kesim lastiği, kesim bıçağı, kurşun kalem, silgi, kalemtraş, karton, masat, üçgen eğe, pistole, ölçü merdiveni, açölçer.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Her faaliyet sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda size ölçme aracı (Uygulama, soru-cevap) uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İnsanların ayaklarını doğanın şartlarından korumak için kullandıkları en eski ayakkabılar sandaletlerdir. Günümüze sandaletlerle ilgili ulaşan en eski kanıt M.Ö 8000 yıllarına kadar dayanır. O günden günümüze sandaletler her dönem tercih edilmiştir.

İlk çağlarda ayakkabı kişinin statüsünü de belirleyen bir unsurdu. O dönemlerde sandaletler üst düzey kişilerin, soylular ve ruhban sınıfının giyecekleri arasındaydı. Günümüzde ise yaşlı, genç, çocuk, kadın ve erkek her kesimden insanların zevkine göre tercih ettiği bir giyecektir.

Bu modül ile çocuk sandalet modeli ıstampası hazırlamayla ilgili bilgiler edineceksiniz. Edindiğiniz bilgileri diğer modellerde de kullanarak yeni modeller ortaya çıkartabilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında çocuk sandalet modelini kalıp üzerine çizerek standart formunu hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Ø Sandalet ayakkabıların tarihteki yerini araştırınız.
- Ø Yetişkin ile çocuk ayak yapısı arasındaki farkı araştırarak sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. STANDART FORM HAZIRLAMA

1.1. Çocuk Sandaleti

1.1.1. Tanımı

Sandaletler ayağı bantlarla saran tamamı kapalı olmayan en eski ayakkabılardır. Sıcak iklimlerin vazgeçilmez ayakkabıdır. Sandaletler aynı zamanda ayakkabının atası olarak da bilinir.

1.1.2. Çeşitleri

Sandaletlerde bantlar ayağı üstten, arkadan, bilekten sarabileceği gibi parmak arası ve başparmağı saracak şekilde de yapılırlar. Aşağıda değişik çocuk sandalet modelleri görülmektedir.

Fotoğraf 1.1: Sandalet ayakkabı çeşitleri

1.2. Monta payları

Sandaletlerde monta payı 18-20mm verilmektedir. Çocuk sandaleti için monta payı 18mm olabilir. Monta payı ölçüsü sandaleti oluşturan bantların tamamına aynı oranda verilir.

1.3 Model Yapma Tekniği

1.3.1 Kalıp Üzerinde Model

Model kalıp üzerine çizilirken dikkat edilmesi gerekli noktalar şunlardır:

- Ø Model kalıbının iç, dış ve tabanı bantlanır.
- Ø Ön orta ve arka orta eksen çizgileri çizilir.
- Ø Milo başları belirlenerek tarak çizgisi çizilir.
- Ø Arka yükseklik işaretlenir (Profil Çıkarma modülüne bakınız.).

1.3.2. Model Çizimi

- Ø Arka yükseklikten (C) yukarı 3-4mm, aşağısına 10 mm işaret alınır.Bu ölçü bant genişliğine göre değişiklik gösterir. Fotoğraf 1.2’de görüldüğü gibi...

Fotoğraf 1.2: Bant genişliği

- Ø V noktasından yukarı standart taban uzunluğunun 1/4 ‘ü işaretlenir (“I” noktası).

Tarak çizgisine paralel bir çizgi çizilir.Fotoğraf 1.3’te görüldüğü gibi...

Fotoğraf 1.3:Tepe noktası

- Ø Üst bant genişliği “I” tepe noktası ortalanarak Fotoğraf 1.4’te görüldüğü gibi çizilir.

Fotoğraf 1.4: Bilek bandı çizimi

- Ø Sandaletin arka bandı, işaretlenen noktalar referans alınarak çizilir. Üst bandın çizgileri ile arka bandın kesiştiği yerler iç ve dışta belirlenir (Fotoğraf 1.5 ve Fotoğraf 1.6'da).

Fotoğraf 1.5: Arka bant dış çizimi

Fotoğraf 1.6: Arka bant iç çizimi

- Ø Ön bantı çizerken “V” noktasından 6-7 mm yukarı işaret alınır. Bu ölçüyü kalıp özelliğine göre kendiniz belirleyebilirsiniz. Bant genişliği bu işaretten buruna doğru ölçülür. Fotoğraf 1.7 ve Fotoğraf 1.8’de olduğu gibi çizim yapılır. Bu modelde ön bant iki parçadan oluşmakta ve cırt yardımıyla birbirine tutturulmaktadır

Fotoğraf 1.7: Ön bant çizimi

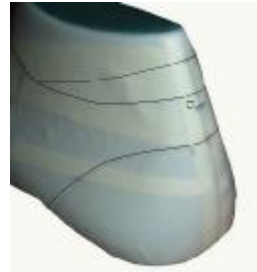

Fotoğraf 1.8: Ön bant çizimi (İç)

- Ø Arka bant çizgisinden yukarı 1 cm işaret alınarak ped yüksekliği belirlenir (Fotoğraf 1.9). Fotoğraf 1.10’da görüldüğü gibi pet çizgileri çizilir.

Fotoğraf 1.9: Pet yüksekliği

Fotoğraf 1.10: Pet çizimi

- Ø Model çizildikten sonra tabanla kesişen bant çizgileri tabanda Fotoğraf 1.11’de görüldüğü gibi işaretlenir.

Fotoğraf 1.11: Taban işaretleme

- Ø Model çizgilerinin dışındaki kısımlar kesilerek çıkartılır. Fotoğraf 1.12 ve Fotoğraf 1.13

Fotoğraf 1.12: Kalıp üzerinde model (Dış)

Fotoğraf 1.13: Kalıp üzerinde model (İç)

- Ø Modeli oluşturacak parçalar birbirinden ayrılacak şekilde kesilmelidir. Bu modelde yapılan kesim sonucunda bilek bandının bir kısmı iç ve dış tarafta arka bantla birlikte kesilmiştir. Bilek bandının eksik olan kısımları Fotoğraf 1.14 ve Fotoğraf 1.15’te görüldüğü gibi tekrar bantlanır. Model çizgileri tamamlanır. Yeni bantlanan kısımdaki fazlalıklar kesilir.

Fotoğraf 1.14: Eksik bandı tamamlama (Dış)

Fotoğraf 1.15: Eksik bandı tamamlama (İç)

1.3.3. Model Parçalarının Kartona Yapıştırılması

- Ø Arka bant Fotoğraf 1.16’da görüldüğü gibi kartona yapıştırılır. Pet çizgisi bantların birleşeceği kısımlar kanal açılarak belirtilir.

Fotoğraf 1.16: Arka bant profili

- Ø Ön bant kalıp üzerinden alınarak Fotoğraf 1.17’de görüldüğü gibi karton üzerine yapıştırılır. İç ve dış bant çizgilerine gerekirse kanal açılır.

Fotoğraf 1.17: Ön bant profili

- Ø Taban bandı kalıptan çıkartılarak Fotoğraf 1.18’de görüldüğü gibi kartona yapıştırılır. Bant işaretleri çentiklerle belirtilir.

Fotoğraf 1.18: Taban profili

- Ø Bilek bandı kalıptan çıkartılarak Fotoğraf 1.19’da görüldüğü gibi kartona yapıştırılır, etrafından kesilerek çıkartılır.

Fotoğraf 1.19: Bilek bandı profili

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Kalıbı bantlayınız.	Ø Model kalıbını iç dış ve tabanını bantlayınız.
Ø Referans noktalarını alınız.	Ø Ön orta eksen çizgisini çiziniz. Ø Arka orta eksen çizgisini çiziniz. Ø Milo başlarını bularak tarak çizgisini çiziniz. Ø Arka yüksekliği işaretleyiniz.
Ø Modeli çiziniz	Ø Arka bant çizgilerini çiziniz. Ø Bilek bandı genişliğini tepe noktasını ortalayarak çiziniz. Ø Arka bant ve üst bilek bandının birleştiği kısımları iç ve dışta çiziniz. Ø Pet yüksekliğini işaretleyip bu yüksekliğe göre pet çizgilerini çiziniz. Ø Ön bantı çiziniz. Ön bantın kestiği yerleri çiziniz. Ø Model çizgilerinin tabanla kestiği yerleri tabanda işaretleyiniz.
Ø Model kalıpta kalacak şekilde model dışındaki banları keserek çıkartınız.	Ø Model çizgilerinin etrafından keserek modele ait olmayan kısımları boşaltınız.
Ø Modeli oluşturan parçaları birbirinden ayıracak şekilde kesiniz.	Ø Arka bant, ön bant, üst bilek bandını birbirinden ayıracak şekilde kesim yapınız.
Ø Eksik olan kısımları tekrar bant yapıştırarak tamamlayınız.	Ø Üst üste gelen parçalarda eksilen kısımları tamamlayacak bant yapıştırınız. Ø Diğer parçada kalan model çizgisini yeni yapıştırdığınız bantın üzerine aktarınız. Ø Çizgilerden keserek fazla kısımları temizleyiniz.
Ø Bantları kartona yapıştırınız.	Ø Modeli oluşturan arka bant, ön bant, üst bilek bandı ve tabanı kalıptan sırayla çıkartarak kartona yapıştırınız.
Ø Kırık çizgileri düzelterek bant etrafından keserek çıkartınız.	Ø Bantların etrafında oluşan bozulmaları kalemle düzeltiniz. Ø Keskin uçlu bıçakla kesim yapınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TEST (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki cümleleri doğru veya yanlış olarak değerlendiriniz.

1. () “V” noktası ile tepe noktası arası uzunluk (Standart taban uzunluğunun $\frac{1}{4}$ 'üne) eşittir.
2. () Sandaletlerde arka bant çizilirken arka yükseklikten yukarı çıkılmamalıdır.
3. () Sandalet kalıpları ayakkabı kalıplarından daha uzundur.
4. () Sandalet modeli hazırlarken tabanın bantlanması gerekmez.
5. () Sandaletler ayağı tamamen saran modellerdir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları, faaliyete dönerek inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

UYGULAMALI TEST

Gerekli araç ve gereci sağlayarak çocuk sandalet modeli çizimi yapınız. Bu uygulamayı aşağıdaki kriterlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Model kalıbını iç, dış ve tabanını bantladınız mı?		
2. Referans noktalarını ve çizgilerini işaretlediniz mi?		
3. Model çizgilerini çizdiniz mi?		
4. Kalıp üzerinde modelin etrafını boşalttınız mı?		
5. Model parçalarını kalıp üzerinde kestiniz mi?		
6. Eksik olan kısımlara tekrar bant yapıştırarak parçaları bütün hale getirdiniz mi?		
7. İstampaları kartona yapıştırarak bozuk olan kısımları kalemle düzelttiniz mi?		
8. Yaptığınız düzeltmeleri dikkate alarak kesim yaptınız mı?		
9. Profiller üzerinde gerekli çentik ve kanal işaretlemelerini yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızın hepsi “Evet” olmalıdır. Eğer “Hayır” cevabınız varsa uygulamayı tekrar ediniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer öğrenme faaliyetine geçiniz

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında çocuk sandalet ayakkabı modelinin yüz ıstampalarını çıkarabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlar olmalıdır:

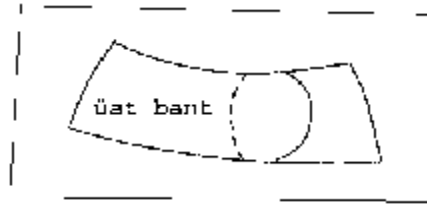
- Ø Sandaletlerde kullanılan malzemelerle ilgili araştırma yapınız.
- Ø Çocuk sandalet modellerinden oluşan bir pano hazırlayarak sınıf arkadaşlarınıza sunum yapınız.

2. YÜZ İSTAMPALARI

2.1. Yüz İstampaları

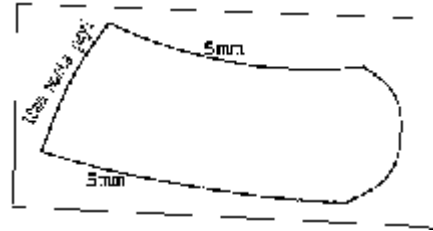
2.1.1 Ön Bant (Üst)

Şekil2.1’de görüldüğü gibi form kartona yerleştirilir. Bu form üzerinde iç ve dış yüz bantları bulunmaktadır. Üst bant kısmına ait çizgiler kartona çizilir.

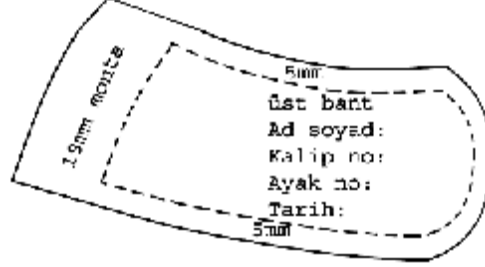
Şekil 2.1: Ön bant (Üst) çizimi

- Ø Montaj kısmına 18 mm, kenarlara 5 mm kıvrım payı ilave edilir. Şekil 2.2’de görüldüğü gibi yapınız.

Şekil 2.2: Ön bant (Üst) payları

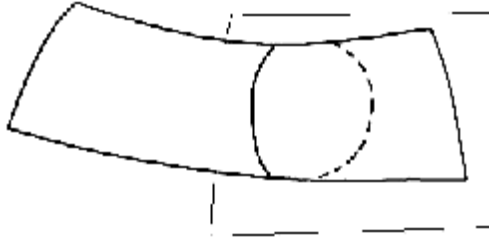
- Ø Verilen payların etrafından kesim yapılır. İstampa için gerekli bilgiler yazılır, Şekil2.3.

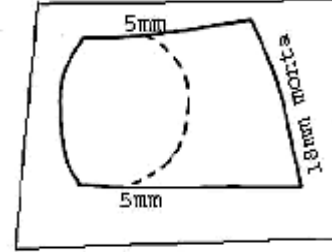
Şekil 2. 3: Ön bant (Üst) ıstampası

2.1.2. Ön Bant(Alt)

Form kartona yerleştirilir. Şekil 2.4'te görüldüğü gibi. Yüz alt parçasına ait çizgiler kartona çizilir. Montaj 18mm yanlara 5 mm kıvrırma payı verilir. Şekil 2.5'te görüldüğü gibi yapınız.

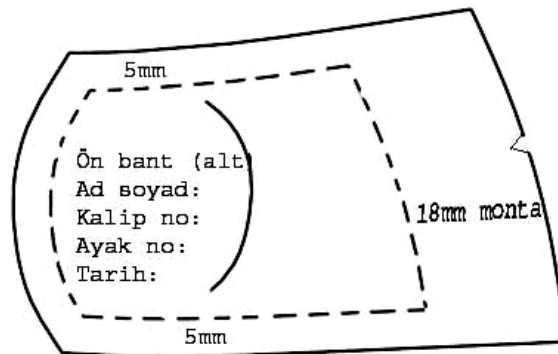

Şekil 2. 4: Ön bant (Alt) çizimi

Şekil 2. 5: Ön bant (Alt) payları

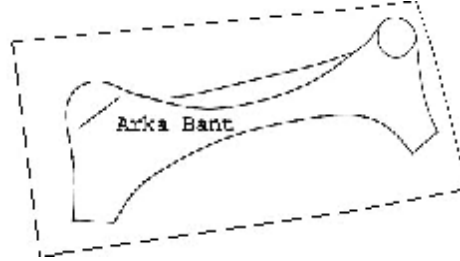
- Ø Verilen paylardan kesim yapılır. İstampa bilgileri üzerine yazılır. Dış çentik atılır ve cırt yerini belirtmek için kanal açılır. Şekil 2.6'da görüldüğü gibi yapınız.

Şekil 2. 6: Ön bant (Alt) ıstampası

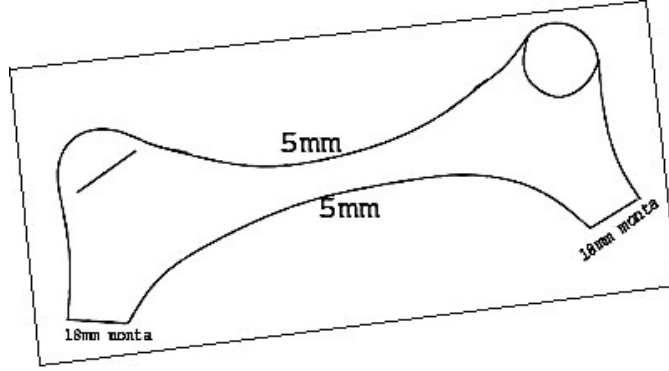
2.1.3. Arka Bant

Arka bant formu Şekil 2.7’de görüldüğü gibi kartona yerleştirilir. Bant kısmına ait çizgiler kartona çizilir.

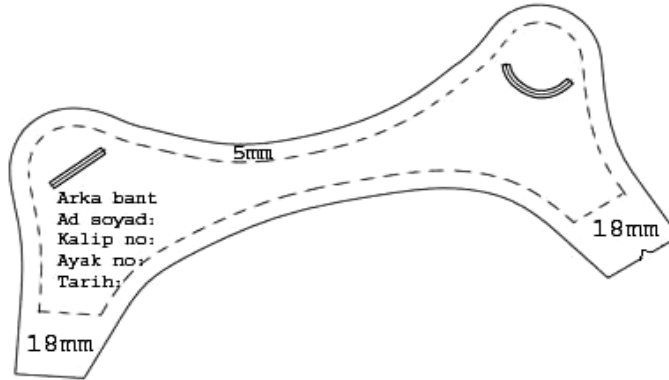
Şekil 2. 7: Arka bant çizimi

- Ø Kıvrırma 5 mm ve monta payı 18 mm verilir. Şekil 2.8’de görüldüğü gibi yapınız.

Şekil 2.8 : Arka bant ıstampa payları

- Ø Verilen paylardan kesim yapılır. İç kısımda bant dikim yeri dış kısımda cırt dikim yeri kanal açılarak belirtilir. Gerekli ıstampa bilgileri yazılarak dış çentik atılır Şekil2.9.

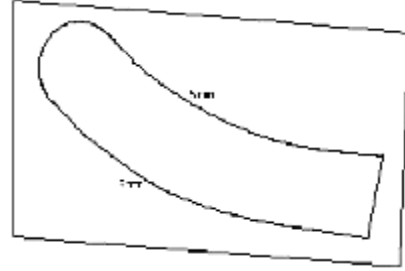
Şekil 2. 9: Arka bant ıstampası

2.1.4. Bilek Bandı

Şekil 2.10'da görüldüğü gibi bilek kısmına ait bant kartona yerleştirilir. Etrafından çizilir. Kıvrırma payı 5mm verilir (Şekil 2.11).

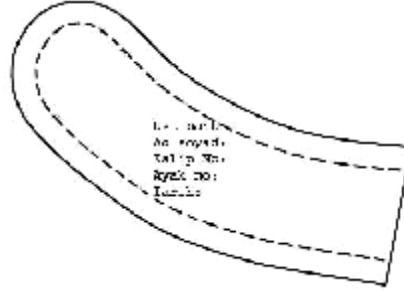

Şekil 2. 10: Bilek bandı çizimi

Şekil 2. 11: Bilek bandı payları

- Ø Verilen paylardan kesim yapılarak gerekli bilgiler üzerine yazılır (Şekil 2.12).

Şekil 2. 12: Bilek bandı

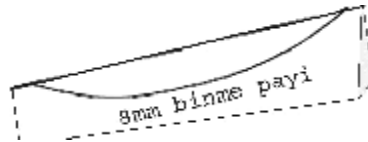
2.1.5. Petlik

Karton sivri uçlu bir alet yardımıyla çizilerek katlanır. Şekil 2.13'te görüldüğü gibi arka form kartona yerleştirilir.

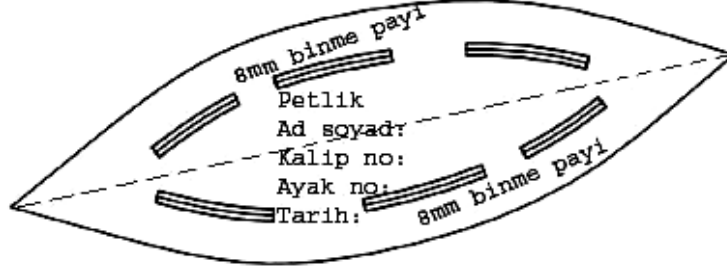
Şekil 2.13: Pet ıstampası çizimi

- Ø Pet kısmına ait çizgiler çizilir. 8mm binme payı ilave edilir (Şekil2.14).

Şekil 2.14: Petlik ıstampası payları

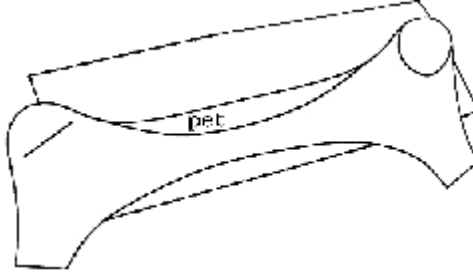
- Ø Verilen paylardan kesim yapılır. Binme paylarına kanal açılarak ıstampa bilgileri üzerine yazılır (Şekil2.15).

Şekil 2. 15: Petlik ıstampası

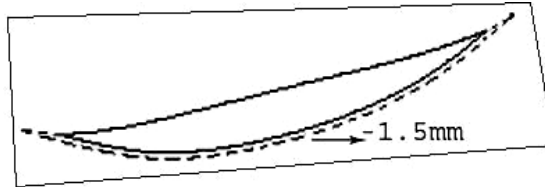
2.1.6. Pet İstampası

Arka form Şekil 2.16'da görüldüğü gibi kartona yerleştirilir. Pet kısmına ait çizgiler çizilir.

Şekil 2. 16: Pet ıstampası çizimi

- Ø Şekil2.17'de görüldüğü gibi 1.5mm eksiltme yapılarak kesim yapılır.

Şekil 2. 17: Pet ıstampası payları

- Ø Şekil 2.18'de görüldüğü gibi pet ıstampası çıkartılır.

Şekil 2. 18: Pet ıstampası

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Ön üst bant ıstampasını çıkartınız.	<ul style="list-style-type: none">Ø Ön üst banda ait çizgileri çiziniz.Ø Monta payı 18mm, kıvrıma payı 5mm veriniz.Ø Verilen payların etrafından keskin bir bıçak yardımıyla kesiniz.
Ø Ön alt bant ıstampasını çıkartınız.	<ul style="list-style-type: none">Ø Ön alt bant ıstampasına ait çizgileri çiziniz.Ø Pergel yardımıyla monta payı 18 mm, kıvrıma payı 5 mm veriniz.Ø Verilen payların etrafından keserek çıkartınız.Ø İstampa bilgilerini yazarak dış kısma çentik atınız.
Ø Arka bant ıstampasını çıkartınız	<ul style="list-style-type: none">Ø Arka bant ıstampasına ait çizgileri kartona çiziniz.Ø Pergel yardımıyla monta kısmına 18 mm, kıvrıma yapılacak kısımlara 5 mm kıvrıma payı veriniz.Ø Keskin bir bıçak yardımıyla kesiniz.Ø İstampa bilgilerini yazarak dış kısma çentik atınız.
Ø Üst bilek bandı ıstampasını çıkartınız.	<ul style="list-style-type: none">Ø Bilek bandını kartona çiziniz.Ø Kıvrıma yapılacak kısımlara 5mm pergel yardımıyla pay veriniz.Ø Keskin bir bıçak yardımıyla verilen payları dikkate alarak kesim yapınız.
Ø Petlik ıstampasını çıkartınız.	<ul style="list-style-type: none">Ø Kartonu sivri uçlu bir aletle çizerek katlayınız.Ø Pet ıstampası çıkartılacak kısmı karton katına yerleştiriniz.Ø Petlik kısmına ait çizgileri çizerek etrafına 8mm binme payı veriniz.Ø Keskin bir bıçakla keserek ıstampa bilgilerini yazınız.Ø Binme payına kanal açınız.
Ø Pet ıstampasını çıkartınız.	<ul style="list-style-type: none">Ø Kartona pet kısmına ait çizgileri çiziniz.Ø Alt kısımdan 1.5 mm pergel yardımıyla kısaltınız.Ø Eksilttiğiniz kısmı dikkate alarak etrafından kesiniz, ıstampa bilgilerini üzerine yazınız.

<p>Ø İstampaları kontrol ediniz.</p>	<p>Ø İstampaları kâğıt veya suni malzemedен keserek birleştiriniz. Ø Kalıp üzerine yerleştirerek uygunluğunu kontrol ediniz. Ø Bir hata ile karşılaştığınızda hatanın sebebini bularak sorunu ortadan kaldırınız.</p>
--------------------------------------	---

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TEST (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki cümleleri doğru veya yanlış olarak değerlendiriniz.

1. () Sandalet modellerinde kıvrırma payı 5 mm'den çok olmalıdır.
2. () Monta payı bütün bantlara 18-20 mm verilmelidir.
3. () Pet ıstampası çıkartılırken 1.5 mm fazla pay verilir
4. () Arka yükseklik standart kalıp uzunluğunun $\frac{1}{4}$ 'ü oranında işaretlenir.
5. () "V" noktası ile tepe noktası arası standart kalıp uzunluğunun $\frac{1}{5}$ 'i işaretlenir.

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları, faaliyete dönerek inceleyiniz

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

UYGULAMALI TEST

Gerekli araç ve gereci sağlayıp yeni bir çocuk sandalet modeli çizerek ıstampalarını hazırlayınız. Bu uygulamayı aşağıdaki kriterlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	EVET	HAYIR
1. Ön üst bant ıstampasını monta payı ve kıvrıma paylarını vererek çıkardınız mı?		
2. Istampalarını ve işaretlemeleri yaptınız mı?		
3. Ön alt bant ıstampasını monta payı ve kıvrıma paylarını vererek çıkardınız mı?		
4. Gerekli bilgileri yazarak, çentik ve kanalları işaretlediniz mi?		
5. Arka bant ıstampasını monta payı ve kıvrıma paylarını vererek çıkarttınız mı?		
6. Istampalarını yazarak gerekli işaret ve kanalları açtınız mı?		
7. Üst bilek bantı ıstampasını kıvrıma payını vererek çıkardınız mı?		
8. Gerekli bilgileri yazarak işaretlemeleri yaptınız mı?		
9. Petlik ıstampasını karton katına çizerek 8mm binme payı verdiniz mi?		
10. Verdiğiniz paydan keserek gerekli işaret kanal ve bilgileri yazdınız mı?		
11. Pet ıstampasına ait çizgileri kartona çizdiniz mi?		
12. Pet ıstampasını 1.5 mm kısaltarak kesim yaptınız mı?		
13. Istampalarını yazdınız mı?		
14. Şilte ıstampasını taban etrafına 18mm pay vererek çıkarttınız mı?		
15. Gerekli bilgileri yazarak burun ve arka çentikleri attınız mı?		
16. Istampalarını kontrolünüzü yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızın hepsi “Evet” olmalıdır. Eğer “Hayır” cevabınız varsa uygulamayı tekrar ediniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Uygun ortam sağlandığında bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda çocuk sandaleti modeline uygun astar ıstampası hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

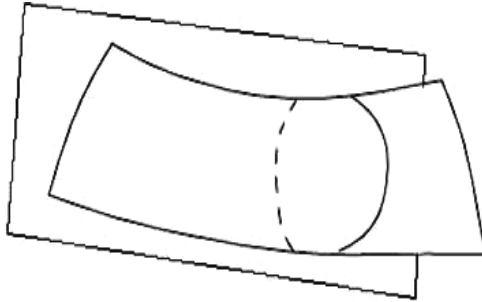
- Ø Değişik sandalet modellerini araştırarak astar yapılarını inceleyiniz. Yaptığınız araştırmayı sınıf ortamında arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. ASTAR İSTAMPALARI

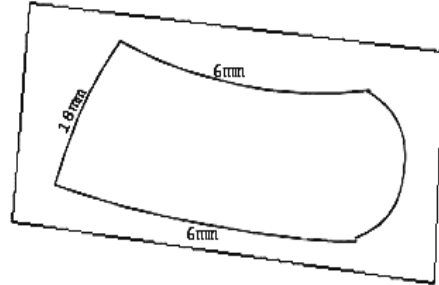
3.1. Astar İstampaları

3.1.1. Yüz Astarı (Üst)

Ön yüz profil kartona Şekil 3.1’de görüldüğü gibi yerleştirilir. Üst yüz bant çizgileri çizilerek Şekil 3.2’de görüldüğü gibi paylar verilir.

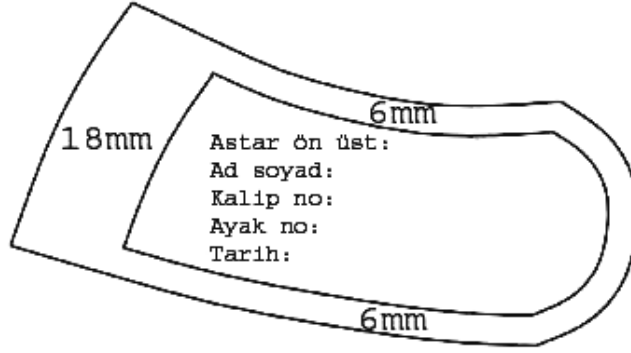

Şekil 3. 1: Yüz astar çizimi

Şekil 3. 2: Yüz astar payları

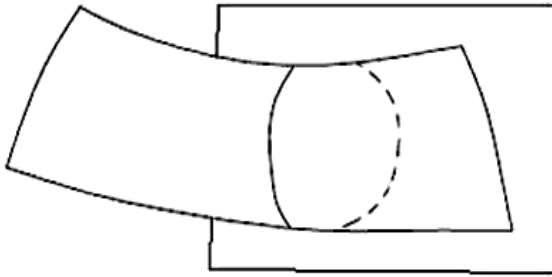
- Ø Verilen paylardan kesim yapılarak gerekli bilgiler üzerine yazılır (Şekil 3.3).

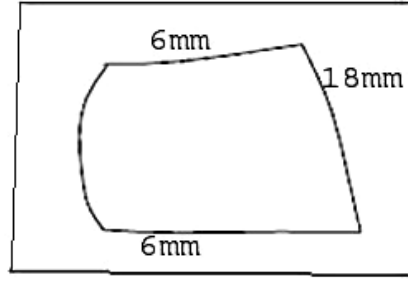
Şekil 3. 3: Yüz astarı (Üst)

3.1.2. Yüz Astarı (Alt)

Yüz alt parçası Şekil 3.4'te görüldüğü gibi kartona yerleştirilir. Yüz alt parçaya ait çizgiler çizilerek ara işi payı ve monta payları pergelle verilir (Şekil 3.5).

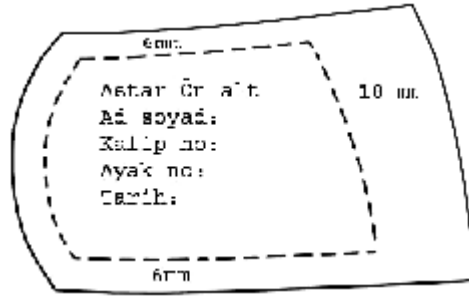

Şekil 3. 4: Yüz astar çizimi (Alt)

Şekil 3. 5: Yüz astar payları (Alt)

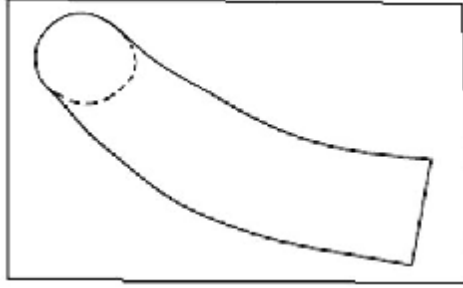
- Ø Verilen paylardan kesim yapılır. Gerekli bilgiler yazılarak dış çentik atılır (Şekil3.6).

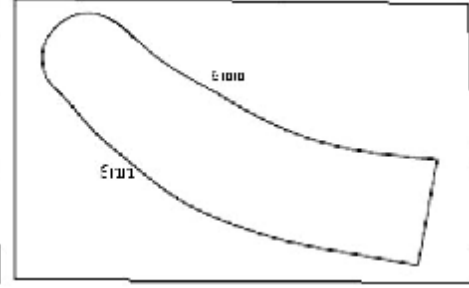
Şekil 3. 6: Yüz astar (Alt)

3.1.3. Atkı Astarları

Şekil3.7'de görüldüğü kartona yerleştirilir. Etrafına ara işi payı ilave edilir (Şekil3.8).

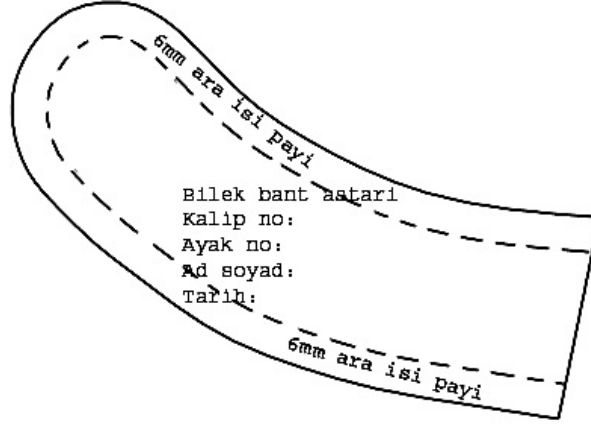

Şekil 3. 7: Bilek bant astarı çizimi

Şekil 3. 8: Bilek bant astar payları

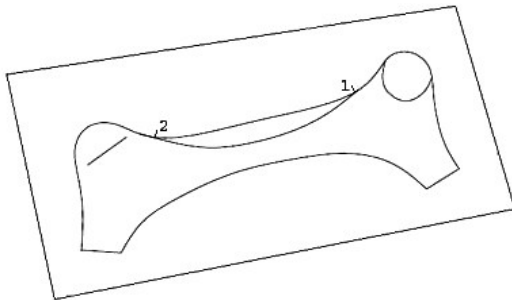
Ø Verilen paylardan kesim yapılır. İstampa bilgileri üzerine yazılır (Şekil3.9).

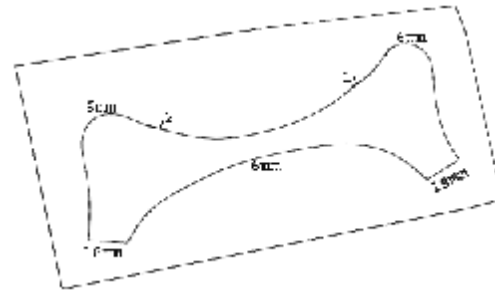
Şekil 3. 9 : Bilek bandı astarı

3.1.4. Arka İstampası

Şekil3.10'da görüldüğü gibi kartona yerleştirilerek çizim yapılır.1 ve 2 noktaları işaretlenir. Ara işi 6 mm ve monta payı 18mm verilir (Şekil3.11).

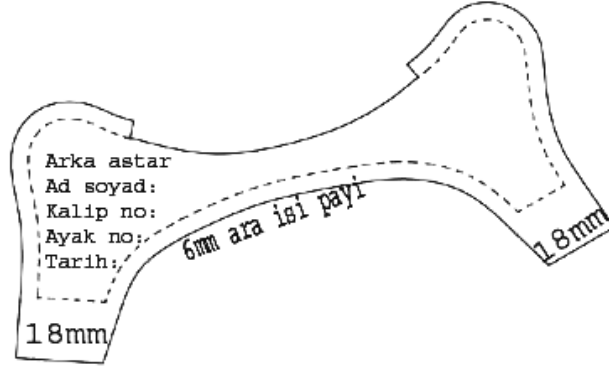

Şekil 3. 10: Arka bant astar çizimi

Şekil 3. 11: Arka bant astar payları

- Ø 1 ve 2 noktaları arasına pay verilmez şekil3.12de ki gibi kesim yapılır gerekli bilgiler ıstampa üzerine yazılır.

Şekil 3. 12: Arka bant astarı

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Ön yüz (Üst) astar ıstampasını çıkartınız.	<ul style="list-style-type: none">Ø Ön yüze ait çizgileri çiziniz.Ø Monta kısmına 18mm kenarlara 6mm ara işi payı veriniz.Ø Keskin bir bıçakla keserek üzerine ıstampa bilgilerini yazınız.
Ø Ön yüz (Alt) astar ıstampasını çıkartınız.	<ul style="list-style-type: none">Ø Ön yüz (Alt) parçasına ait çizgileri kartona çiziniz.Ø Monta payı18 mm, ara işi payı 6mm vererek kesim yapınızØ Monta kısmına dış çentik atınız.Ø ıstampa bilgilerini yazınız.
Ø Arka bant astar ıstampasını çıkartınız.	<ul style="list-style-type: none">Ø Arka bant çizilerini kartona çiziniz.Ø Monta kısmına 18 mm, dikim yapılacak kenarlara 6mm ara işi payı veriniz.Ø Pet dikilecek kısma pay vermeyiniz.Ø Dış monta payına çentik atınız.Ø ıstampa bilgilerini yazınız.
Ø Bilek bandı astar ıstampalarını çıkartınız.	<ul style="list-style-type: none">Ø Bilek bandını kartona çiziniz.Ø Etrafına 6 mm ara işi payı vererek kesim yapınız.Ø ıstampa bilgilerini yazınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TEST (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki cümleleri doğru veya yanlış olarak değerlendiriniz.

	Doğru	Yanlış
1- Astar parçalarına kıvrırma payı verilir.		
2- Astar ıstampalarında monta payı yoktur.		
3- Astarlarda çentiklerle işaretleme yapılır.		
4- Yüz ıstampasında dış tarafa atılan çentik astarda iç kısma atılmalıdır.		
5- Astar ıstampaları yüz ıstampalarından çıkartılır.		

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

UYGULAMALI TEST

Yeni hazırlayacağınız çocuk sandaleti modeliniz astar ıstampalarını çıkartınız. Yaptığınız uygulamayı aşağıdaki kriterlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Ön yüz (Üst) astar ıstampasını monta ve ara işi paylarını vererek çıkardınız mı?		
2. İstampa bilgilerini yazdınız mı?		
3. Ön yüz (Alt) astar ıstampasını monta ve ara işi payı vererek çıkardınız mı?		
4. İstampa bilgilerini yazarak kanal ve çentikleri belirttiniz mi?		
5. Arka bant astar ıstampasını monta payı ve ara işi paylarını vererek çıkardınız mı?		
6. İstampa bilgilerini yazarak dış çentik ve kanal işaretlerini belirttiniz mi?		
7. Bilek bant astar ıstampasını ara işi paylarını vererek çıkardınız mı?		
8. İstampa bilgilerini üzerine yazdınız mı?		
9. Salpa ıstampasını çizerek 18 mm içeri pergelle işaret aldınız mı?		
10. Sayanın montaya döndüğü kısımları işaretlediniz mi?		
11. İstampa bilgilerini üzerine yazdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızın hepsi “Evet” olmalıdır. Eğer “Hayır” cevabınız varsa uygulamayı tekrar ediniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, gerekli ortam sağlandığında çocuk sandalet modelinin taban elemanları ıstampalarını çıkarabileceksiniz.

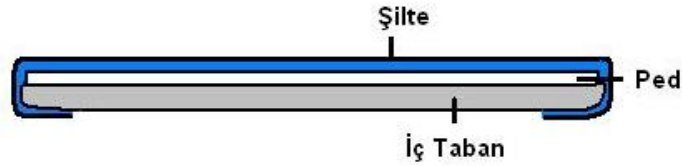
ARAŞTIRMA

- Ø Model, ıstampa kitaplarından ve yabancı kaynaklardan çocuk sandalet modelinin taban yapılarını araştırarak şekillerini çiziniz. Sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

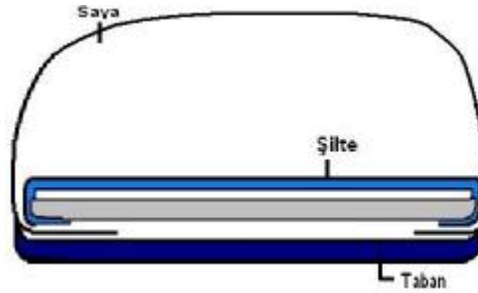
4. TABAN ELEMANLARI İSTAMPALARI

Sayada olduğu gibi, ayakkabı tabanı İç taban, mostra, ped, bütün veya kenar şilte, taban elemanlarından oluşur. İç taban, ped ve taban hazır temin edilebileceği gibi bunların ıstampası da çıkartılabilir.

Sandalet ve terlik tipi ayakkabılarda kullanılan taban elemanları Şekil 4.1 ve 4.2’ de görülmektedir. Taban astarı ve şilte arasına ped konularak birleştirilir. Saya bu parçaya montalanarak tabanı atılır (Şekil 4.2). İstenirse şilte üzerine mostra yapılabilir. Mostra ıstampası için “Terlik Modeli” modülüne bakınız.

Şekil 4. 1: Şilte, ped ve iç tabanın birleştirilmesi

Şekil 4. 2: Saya ile tabanın birleştirilmesi

Bu modülde iç taban, bütün şilte, ıstampaları çıkarılmıştır.

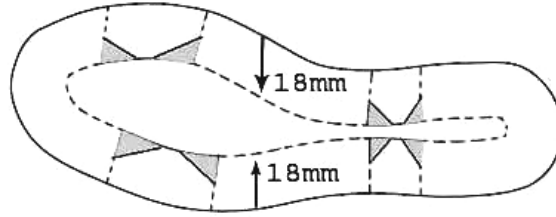
4.1. İç Taban İstampası

Kalıp alt yüzünden sökülen bant kartona yapıştırılır. Etrafından düzgün şekilde kesilir (Fotoğraf 4.1).

Fotoğraf 4. 1: Kalıp alt formunun kartona yapıştırılmış hali

Kalıp alt formu üzerindeki işaretlerle birlikte kartona yeniden aktarılır. Bu işaretlerden monta payı kadar (18 mm) içeri pergel yardımı ile çizilir. Şekil 4.3'te görüldüğü gibi sayanın iç tabanla birleşeceği yerler kanal veya çentikle işaretlenir.

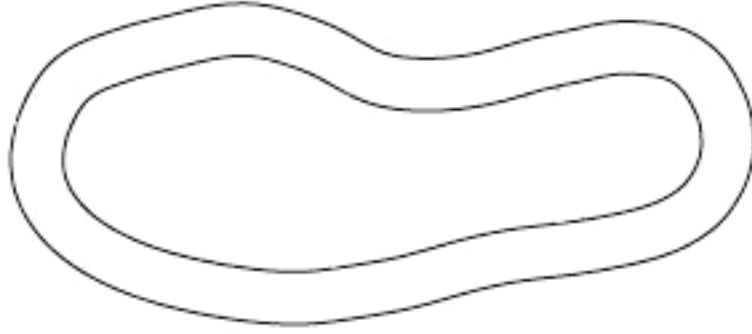

Şekil 4. 3: İç taban ıstampası

4.2. Bütün Şilte İstampası

Şilte ıstampası, ayakkabının iç tabanını kaplamak için yapılır. Yapılan ıstampa iç tabanın bütün yüzeyini kaplayacak şekilde ise “bütün şilte”, iç tabanın sadece kenarlarını kaplayacak şekilde ise “kenar şilte” denir. Kenar şilte için “Terlik Modeli” modülüne bakınız.

- Ø İç taban ıstampası kartona aktarılır. Etrafına 20-25 mm pay verilerek şilte ıstampası elde edilir. İç taban kalın malzemedен kullanılmışsa kalınlık ölçüsü paya eklenir.

Şekil 4. 4: Şilte ıstampası

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø İç taban bandını sökünüz	Ø Bantlamaya başladığımız yönden sökünüz. Ø Bandı esnetmeyiniz
Ø Bandı kartona aktarınız.	Ø Bandı esnetmeden ve kırıştırmadan kartona aktarınız.
Ø İç taban ıstampasını kesiniz.	Ø En dış kenarından düzgün bir şekilde kesiniz.
Ø Tekrar kartona aktarınız.	Ø İç taban üzerindeki bütün işaretlerle birlikte yeni kartona aktarınız.
Ø Sayanın montalanacağı yerleri işaretleyiniz.	Ø Monta payı kadar içeri girerek çentikle işaretleme yapınız.
Ø İç taban ıstampasını kartona aktarınız.	Ø Düzgün şekilde aktarınız.
Ø Etrafına pay veriniz.	Ø 20-25mm arası pay veriniz.
Ø Dış kenarından kesiniz.	Ø Düzgün şekilde kesiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

OBJEKTİF TEST (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki cümleleri doğru veya yanlış olarak değerlendiriniz.

SORULAR	Doğru	Yanlış
1- Taban astarı, şilte ile ped arasına konur.		
2- İç taban ıstampasına 20-25 mm pay verilerek şilte ıstampası elde edilir.		
3- İç tabanın kenarlarını kaplayan şilteye kenar şilte denir.		
4- İç tabana monta işaret yerleri monta payı kadar içeri girilerek verilir.		
5- İstenirse mostra ıstampası da çıkarabilir.		

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

DEĞERLENDİRME

Objektif testteki cevaplarınızı, cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek, kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları, faaliyete dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz uygulama testine geçiniz.

UYGULAMALI TEST

Çocuk sandalet modelinin mostra ıstampasını çıkarma işlemini yapınız. Yaptığınız bu uygulamayı aşağıdaki kriterlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1.	Bantlamış olduğunuz mostrayı esnetmeden söktünüz mü?		
2.	Bandı esnetmeden ve kırıştırmadan kartona aktardınız mı?		
3.	Dış kısımdan düzgünce kestiniz mi?		
4.	Üzerindeki bütün işaretlerle birlikte yeni bir kartona aktardınız mı?		
5.	Etrafına 20-25mm pay vererek şilte ıstampası elde ettiniz mi?		
6.	İç taban ıstampasına monta payı kadar içeri girerek çentik attınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızın hepsi “Evet” olmalıdır. Eğer “Hayır” cevabınız varsa uygulamayı tekrar ediniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz Modül Değerlendirme’ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

PERFORMANS TESTİ (YETERLİK ÖLÇME)

Gerekli araç gereç ve donanımın bulunduğu ortamda çocuk sandalet modeli ıstampası hazırlayınız. Yaptığınız bu uygulamayı aşağıdaki kriterlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Modelinize uygun kalıbı seçtiniz mi?		
2. Kalıbı tekniğine uygun iç-dış ve tabanını bantladınız mı?		
3. Temel noktaları işaretlediniz mi?		
4. Modeli kalıp üzerine doğru bir şekilde çizdiniz mi?		
5. Model etrafındaki bantları keserek çıkarttınız mı?		
6. Parçaları birbirinden ayıracak şekilde keserek eksik kısımlara tamamlayıcı bant yapıştırdınız mı?		
7. Parçaların her birini ayrı ayrı kartona yapıştırdınız mı?		
8. Bant etrafından bozuklukları düzelterek kesim yaptınız mı?		
9. Dış çentikleri attınız mı?		
10. Yüz ıstampalarını tekniğine uygun çıkarttınız mı?		
11. Paylarını doğru olarak verdiniz mi?		
12. Gerekli bilgi ve işaretlemelere dikkat ederek kesim yaptınız mı?		
13. Yüz ıstampa parçalarını bir araya getirerek kontrol ettiniz mi?		
14. Astar ıstampalarını tekniğine uygun çıkarttınız mı?		
15. Gerekli olan paylara ve işaretlemelere dikkat ederek kesim yaptınız mı?		
16. Astar ıstampalarının kontrol ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “Hayır” cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız modülü tekrar ediniz.

Bütün cevaplarınız “Evet” ise modülü başarı ile tamamladınız, tebrik ederiz.

İlgili kişi ile görüşerek bir sonraki modüle geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1'İN CEVAP ANAHTARI

1.	D
2.	Y
3.	Y
4.	Y
5.	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ 2'NİN CEVAP ANAHTARI

1.	Y
2.	D
3.	Y
4.	Y
5.	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ 3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1.	Y
2.	Y
3.	D
4.	Y
5.	Y

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- Ø Sharp, Michael H. **The Pattern Cutter's Handbook**, Satra, 1994.
- Ø SÜRENKÖK Ruhi, **Ayakkabı Öğreniyorum**, Cilt-2, İzmir, 1994.
- Ø SÜRENKÖK Ruhi, **Ayakkabıda İstanpa ve Kampile Olayı**, Cilt-4, İzmir, 1994.

KAYNAKÇA

- Ø DURMAZ, İsmail. **Istampa Ders Notları**, İstanbul, 2005.
- Ø Garley, A. M. Shoemaking Dictionary, England, 2001.
- Ø KALKAN, Ali. **Istampa Ders Notları**, İstanbul, 2005.
- Ø KASTAN, Cengiz. **Modern Yöntemle Stampa Çıkarma**, İstanbul, 2003.
- Ø KILIÇ, Birgül. **Istampa Ders Notları**, İstanbul, 2005.
- Ø MEB, MEGEP, **Ayakkabı Teknolojisi Alanı Profil Çıkarma Modülü**. İstanbul, 2006.
- Ø MEB, MEGEP, **Ayakkabı Teknolojisi Alanı Ayakkabıda Ölçü Modülü**. İstanbul, 2006.
- Ø Patrick, H.J. **Modern Pattern Cutting And Design**, England, 1983.
- Ø SHARP, H.Michael. **The Pattern Cutter's HandBook**, Londra.
- Ø SHARP, Everett, Westley. **Footwear Open Tech Units**, England, 1989.
- Ø SÜRENKÖK, Ruhi. **Ayakkabıyı Öğreniyorum**, Cilt 2, İzmir, 1994.
- Ø UNIDO (İstanbul Ticaret Odası-Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı) Çeviren BİLEKE, Altan. **Istampa1-2**, İstanbul, 2006.
- Ø UYAR, Mustafa. **Istampa Ders Notları**, İstanbul, 2005.
- Ø YILMAZ, Yasemin. **Istampa Ders Notları**, İstanbul, 2005.
- Ø William, A. Rossi. **The Complete Footwear Dictionary**, Florida, 2000.
- Ø <http://www.rdf.com.tr>
- Ø <http://www.zappos.com>